

11.6.2024 4. helluntain jälkeisen viikon tiistai

Päivän epistola

”Kirjoituksissa sanotaan: ”Yksikään, joka häneen uskoo, ei joudu häpeään.” Juutalaisen ja kreikkalaisen välillä ei ole eroa. Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen. Onhan kirjoitettu: ”Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.” Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista? Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty? Onhan kirjoitettu: ”Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojat askeleet!” Mutta kaikki eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisista. Jesaja sanookin: ”Herra, kuka on uskonut meidän sanomaamme?” Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana. Nyt kysyn: eivätkö he ehkä ole kuulleetkaan sitä? Varmasti ovat: -Heidän äänensä on kaikunut kaikkialle, heidän sanansa maan ääriin asti. Mutta eikö Israel ole sitä käsittänyt? Jo Mooses sanoo: -Minä saan teidät kahdehtimaan kansaa, joka ei ole kansa, vihaamaan pakanoiden ymmärtämätöntä joukkoa. Jesaja sanoo vielä rohkeammin: -Ne, jotka ovat minua etsineet, ovat minut löytäneet, olen ilmaissut itseni niille, jotka eivät minua kysyneet. Israelista hän sen sijaan sanoo: ”Päivästä päivään olen ojentanut käsiäni uppiniskaista ja vastustelevalle kansalle kohti.” Kysyn siis: ei kai Jumala ole hylännyt omaa kansaansa? Ei toki! Olenhan minäkin israelilainen, Abrahamin jälkeläinen, Benjaminin heimoa. Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka hän edeltäksin on valinnut.” (Room. 10: 11 – 11: 2a)

”Yksikään, joka häneen uskoo, ei joudu häpeään” on lainaus profeetta Jesajalta (28: 16). Jesajalla se viittaa Jumalan laskemaan kulmakiveen, joka sitoo vankan perustan, Paavalilla se viittaa uskoon Kristuksessa ja pelastuksen varmuudesta kristitylle uskovaiselle.

”Juutalaisen ja kreikkalaisen välillä ei ole eroa”, kaikilla on mahdollisuus vanhurskautua uskon kautta. ”Kaikilla on sama Herra” voisi viitata Isä Jumalaan, mutta tässä yhteydessä se viittaa Jeesukseen Herrana, tämä käy ilmi edellä olevasta Paavalin tekstistä (Room. 10: 9). Hän on kaikkien ihmisten ylösnoussut Herra (Fil. 2: 9 – 11).

”Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen” on viittaus alkukirkon jumalanpalvelukseen, jossa Kristusta palvellaan Herrana.

”Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko?” Tämä lause kertoo ongelmasta:

miten he voivat palvella henkilöä, johon ei uskota. ”Josta eivät ole kuulleet” ei viittaa Palestiinan juutalaisiin, jotka ovat voineet kuulla Kristuksesta, vaan niihin, jotka eivät ole Häntä kuulleet suoraan. ”Ellei kukaan julista” kertoo, että usko tulee vaikuttavasta saarnasta, jota suorittavat tämän tehtävän saaneet todistajat. Kohteena on uskon aikaansaaminen ja toteutustapa on puhuminen ja kuuleminen.

”Ellei häntä ole lähetetty” kertoo lähtöpisteen, tehtävän annon. Paavali käyttää sanaa lähetetty, jolla hän korostaa tehtävän apostolista (=lähettiläs) alkuperää. Taustalla on profeetan ilmoitus: ”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman, hän tuo pelastuksen sanoman ja sanoo Siionille: - Sinun Jumalasi on nyt kuningas!” (Jes 52: 7). Näin Paavali ratkaisee aikaisemmin esitetyn ongelman, ilosanoma on julistettu Israelille.

”Mutta kaikki eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisia” on toinen ongelma. Paavali aloittaa vastauksensa lainaten profeetta Jesajaa: ”Herra, kuka uskoo meidän sanomamme?” (Jes. 53: 1). Paavali lainaa Jesajaa käyttäen häntä etukäteen tiedottajana nykyisestä tilanteesta: kaikki juutalaiset eivät usko ilosanomaan.

”Kuulemisen synnyttää Kristuksen sana” on myös vaikeaselkoinen ja voidaan tulkita eri tavoin. Se voi tarkoittaa Kristuksen itsensä tuomaa sanomaa tai tässä yhteydessä se ehkä tarkoittaa sanomaa Kristuksesta.

Kolmannen ongelman Paavali ilmaisee kysymyksellä: ”eivätkö he ehkä ole kuulleetkaan siitä?” Paavali vastaa itse: ”Varmasti ovat”. Hän siteeraa Psalmien kirjaa hieman muokaten sitä: ”Heidän äänensä on kaikunut kaikkialle, heidän sanansa maan ääriin asti.” (Ps 19: 5) Alkuperäinen teksti kertoi luonnon julistaneen Jumalan kunniaa kaikkialle, Paavali kuvaa sillä evankeliumin julistamista.

Seuraavana on neljäs ongelma, ymmärsikö Israel julistusta, olivatko apostolit kykeneviä opettamaan oikealla tavalla. Paavalin johtopäätös on, että Israel ei käsittänyt julistusta. Jälleen hän lainaa Vanhan testamentin kirjoituksia. Ensimmäisenä hän lainaa Moosesta, teksti on ns. Mooseksen laulusta (5. Moos. 32: 21). Siinä Jumala Mooseksen kautta koettaa opettaa kansaansa. Kansa oli palvellut epäjumalia ja unohtanut oikean Jumalan. Israelilaiset jopa kahdehtivat pakanoita. Paavali lainaa tätä kohtaa ja samalla vertaa Mooseksen sanalla kuvattua tilannetta oman aikansa tilanteeseen: pakanat ymmärtävät ilosanoman tekstin, mutta israelilaiset eivät.

Toisena Paavali lainaa profeetta Jesajaa (Jes. 65: 1 – 2) muokaten tekstiä omaan tarpeeseensa

sopivaksi. Paavalia inspiroi Septuaginta, joka käyttää jakeissa eri sanaa kohteestaan. Suomennos antaa tähän viitteen puhuessaan ensimmäisessä jakeessa pakanakansasta ja toisessa jakeessa kansasta. Idea on, että pakanat löysivät Jumalan, mutta israelilaiset eivät.

”Ei kai Jumala ole hylännyt omaa kansaansa?” Kysymys on oikeutettu. Nyt pakanat ottavat Jumalan kutsun vastaan mutta israelilaiset eivät. Kysymyksen ja siihen annetun vastauksen taustalla voi olla Psalmien kirja: ”Herra ei hylkää omiaan, ei hän jätä kansaansa.” (Ps. 94: 14) ”Ei toki!” vastaa Paavali tunteikkaasti omaan kysymykseensä. Paavali toteaa: ”Olenhan minäkin israelilainen, Abrahamin jälkeläinen, Benjaminin heimoa.” Benjaminin heimon jäseniä pidettiin tosi israelilaisina, joita Jumala erityisesti rakasti. Tästä heimosta tuli jakamattoman Israelin ensimmäinen kuningas Saul. Jumala oli kutsunut niin Paavalin kuin muitakin juutalaisia kristityiksi, Hän ei siis ole hylännyt juutalaisia.

Päivän evankeliumi

”Mihin minä vertaisin tätä sukupolvea? Se on kuin torilla istuvat lapset, jotka huutavat toisilleen: Me soitimme teille huilua, mutta te ette tanssineet, me pidimme valittajaisia, mutta te ette itkeneet mukana. Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja ihmiset sanovat: Hänessä on paha henki. Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja ihmiset sanovat: Mikä syömäri ja juomari, publikaanien ja muiden syntisten ystävä. Mutta Viisauden teoista Viisaus tunnetaan!” Sitten Jeesus alkoi soimata niitä kaupunkeja, joissa hän oli useimmat voimatekonsa tehnyt, siitä etteivät ne olleet tehneet parannusta.” (Matt. 11: 16 – 20)

Tässä on Jeesuksen tuomio omalle sukupolvelleen. Siinä on pieni vertaus ja sen selitys. Vertaus on vaikea. Todennäköisin selitys on ehkä seuraavanlainen. Lapset ovat Johannes ja Jeesus. Kutsu tanssiin on kutsu häihin (Jumalan valtakuntaan), kutsu valittajaisiin on kutsu hautajaisiin (Jeesus ristillä).

Vertausta seuraa sen selitys. Juutalaiset ovat tyytymättömiä. He tuomitsevat sekä Johanneksen että Jeesuksen. Johanneksen he tuomitsevat hänen ankarasta toiminnastaan, Jeesuksen kevyestä opetuksesta.

”Mutta Viisauden teoista Viisaus tunnetaan” on todennäköisesti lisätty tekstiin myöhemmin. Luukkaan vastaava teksti kuuluu: ”Mutta Viisauden tunnustavat oikeaksi kaikki Viisauden lapset” (Luuk. 7: 35) on todennäköisesti lähempänä alkuperäistä muotoa. Silloin Johannes ja Jeesus olisivat viisauden lapsia. Kun Jeesus on viisaus, se merkitsee, että Hän toimi oikein. Silloin ne, jotka tuomitsivat Hänet, ovat tehneet väärin.

Tekstimme lopettaa soimaamalla niitä kaupunkeja, joissa Hän oli toiminut, mutta missä ei ollut tehty parantumista.